

Konstruktywne sposoby krytykowania

1. Cele lekcji

Cel ogólny: Dostarczenie informacji o krytyce.

a) Wiadomości

- Uczeń wie, co to jest krytyka.
- Uczeń zna różnice między krytyką konstruktywną a destruktywną.

b) Umiejętności

- Uczeń potrafi sformułować konstruktywną krytykę.

2. Metoda i forma pracy

Metoda pracy:

- Zdania niedokończone
- Burza mózgów
- Dyskusja

Forma pracy:

- Indywidualna
- Grupowa
- Zbiorowa

3. Środki dydaktyczne

Materiały plastyczne (arkusz szarego papieru, flamastry)

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Rundka wstępna: Uczniowie kolejno określają swoją gotowość do zajęć w skali od 1 do 10.

Zdania niedokończone: Uczniowie kolejno kończą zdanie wypowiedziane przez nauczyciela: *Krytyka jest...*

b) Faza realizacyjna

1. Burza mózgów – *Tworzymy własne definicje krytyki* (załącznik 1).

Nauczyciel dzieli uczniów na grupy cztero-pięciosobowe. Zadaniem każdej z grup jest stworzenie własnej definicji pojęcia *krytyka*. Na wykonanie zadania grupy mają 10 minut. Po upływie czasu liderzy grup kolejno prezentują definicje na forum klasy. Nauczyciel na zakończenie podaje naukową definicję słowa *krytyka*.

2. Dyskusja – *Krytyka w naszym życiu.*

Nauczyciel przeprowadza z uczniami dyskusję na temat obecności krytyki w życiu uczniów.

Propozycje pytań do uczniów:

- Po co ludzie krytykują innych?
- Krytyka krzywdzi, czy buduje?
- Co przeżywa (jak czuje się) osoba, który słyszy krytykę konstruktywną (budującą)?
- Co przeżywa (jak czuje się) osoba, który słyszy krytykę destruktywną (dołującą)?
- Jak zachowują się osoby słyszące krytykę?
- Czy zdarzyło wam się usłyszeć krytykę na swój temat?
- Czego dotyczyła ta krytyka?
- W jaki sposób ta osoba was krytykowała (co mówiła, co robiła)?
- Jak się wtedy czuliście?
- Czy krytyka pomogła zmienić wasze zachowanie?
- Czy zdarzyło wam się krytykować innych?
- Czego dotyczyła ta krytyka?
- Co chcielibyście osiągnąć, krytykując drugą osobę?
- Co robicie, gdy jesteście świadkami sytuacji, w której jedna osoba krytykuje drugą?
- Czy krytyka jest potrzebna?
- Czy byłoby możliwe życie bez krytyki?
- Czy życie bez krytyki byłoby łatwiejsze?
- Co ułatwia krytykowanie?
- Co utrudnia krytykowanie?
- Co ułatwia odbieranie krytyki?
- Co utrudnia odbieranie krytyki?

c) Faza podsumowująca

Nauczyciel dzieli uczniów na dwie grupy. Każda grupa na dużym arkuszu szarego papieru tworzy listę zasad *Jak krytykować i nie obrażać*. Na wykonanie zadania grupy mają około 10 minut. Po upływie czasu liderzy grup odczytują zasady na forum klasy.

5. Bibliografia

1. *Mały Słownik Języka Polskiego*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994.
2. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Krytyka>

6. Załączniki

a) Materiały dla nauczyciela do wykorzystania w burzy mózgów

Załącznik 1

Według *Małego Słownika Języka Polskiego*:

Krytyka:

1. Analiza i ocena wartości czegoś; ocena ujemna, ganień, krytykowanie, krytyka poglądów, dzieł
2. Utwór napisany przez krytyka; recenzja

Krytykować:

1. Wytykać błędy i braki, oceniać ujemnie, ganić
2. Analizować, oceniać dzieła literatury, sztuki; recenzować

Według *Wikipedia – Wolna Encyklopedia*:

Krytyka – analiza i ocena dobrych i złych stron z punktu widzenia określonych wartości (np. praktycznych, etycznych, poznawczych, naukowych, estetycznych, poprawnych) jako niezbędny element myślenia. Może dotyczyć wielu dziedzin np. nauki (krytyka naukowa), poprawności formalnej (krytyka logiczna), poprawności merytorycznej (krytyka merytoryczna lub krytyka empiryczna), metod (krytyka metodologiczna).

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

Scenariusz lekcji godziny wychowawczej jest przeznaczony dla klasy pierwszej gimnazjum. Zajęcia można przedłużyć do 2 godzin lekcyjnych w zależności od tempa pracy.